

ประเภทภูมิปัญญาด้าน วรรณกรรม ดนตรี

ชื่อภูมิปัญญา คำววยใต้ดิน

ความเป็นมา

พุทโธเลขหวย หวังรวยทางลัด บ่อเป็นตั้งอันสักกำ เงินคำหาไว้เป็นกอบเป็นกำ หลายร้อยหลายพัน ปากันฮุมเล่นเลขหวยใต้ดิน แม่แพรเนื้อเต็นงวดไหนตึงเอาบ่อละปากล้วยบุญยืนกลางเวียงบุญนี้ะ น้ำหลงคอนแก้วฤเพียงบุญนาค หนองนกหนองป้านบ่อเที่ยง บ้านหนองสะเลียมคือ เวียงบ้านसान สาลิมันแจมจิวงามขึ้นหัน หล่ายน่านบ้านบงสบหว้า คอนแท่นจันนาสาธาฮ้า ห้วยสอนห้วยเม่น นาเคียน แผบ้านน้ำปู้ น้ำมวบ หนองหอยสาตีตีนคอย ตาลชุมน้ำปู้ ผาจ้อมหลักมีน สนุกเม่นหมั้น ผาเวียงไจยม่วงเน็งวังตูปบ้านพรวน หาดไร่ท่าข้ามตึงใคร่ลองจามผ่อแต่ ตีจริงไปมาแม่ปุซ็อนเน้ ทำลี้ตีหันยังเอา งามเข็มน้ำแม่สร้อยนกเขา เป็นเอาตัวเอาหล่าไปจนได้ นากอกไผ่งาม โปรงทองใหม่ได้ นาผานาไลยแคว่นั้น อ่ายกับพะเยา ดันหนุนหมั้นนั้น แผบ้านจะเข้ อุดมใหม่ ป่าจิว คู้ยังมาสบบ้านไพรอุดม ท่าเลอเนอเจ้า หัวนาสาคร ฝ้างมอนด่านเข้า ฝ้างหมื่นจมนปูนาค้าสะเลิม ฮากฮาน ป่าหุ่งใจเจ้าห้วยหลอดหันวัวแดง เอินแขวงบ้านนาเลิมจริง น้ำแม่ชะนิง ป้างจูนห้วยแก้ว ตุงผงป่าควังม่วงจันแจ้ว ป่าสักเมืองรามบ่อแคว้ว นาเหลืองคอนไจยพระบาดนั้นแล้ว อยู่ไกลอยู่ใกล้ต่างใด ชอบเล่นกันแต่ เจ้ามือจับใจ หุมเล่นกันไปงวดไหนก็ได้ ฝืนดิวันไหน จดไว้จันได้ ฝืนเขียดกินงูเสื่อตะ รดน้ำเข้าทรง ยะไปสะปะะ ไหว้พระไหว้เจ้าของดี พ่องเอาอายุวันเกิดเดือนปี สพซากผีมีเกิดขึ้นกับบ้าน เลขรถเลขหมาย เลขประจำบ้านไปกินไปตานบ่อละลูกตกคันใด หายใจระ ๆ ยังอดบ่อได้คู้ฮอย เป็นเลขยังแต่ ป่อเข้าสุนก้อย ธิบไปคู้ฮอยลูกตกจันได้ หลวงพ่อกุณเจ้าตีสาตีไหว้ ผกผ่อตวยไปสับปะะ เป็นอู้เป็นจำกับตักกับพระ ปีสวาระสัวยังมี เก็บเอามาคิดเป็นเลขดีหลี 1-4-5 มีป่อจันทร์แม่ป่า ลุงจ้อยลุงสมแม่บัวกาบอ้า อู้ยเขี้ยวอู้ยคำยังซ้อ หัวจักถูกหื้อสักกำ สลากของรัฐ ใต้ดินเหมือนกัน ซ้อไผซ้อมันเข้ากันบ่อได้ เจ้ามือรับสวาลูกถ้ำบ่อรวมีเสี่ยกับเสี่ย วันเลขออกมาน้ำหมองหม่นเหมือง ซ้อเลขอันใดก็หัว้าง จนมดเข้าของไร่นาป่าด้าง ของเหี้ยวแห่งในเรือนนาคอนนาร้องนาตุงเก้าขาม สวนกล้วยริมทางจนปอหมดเสี่ยสวนส้มลำไยมะม่วง มะเกี้ยมะขามสีทองสวนตัดขายเงินซ้อหวยจนมดเป็นปึก หมดหลังหมดหน้าเงินคำ เลี้ยงควายแม่ว้อง ควายดำปู้หงาน ขายจัวแม่คำ ซ้อเลขใจสู้ เจ้ามือดีใจใครห้วเหิดสู้ ซ้อรถโตโยรตเบ็นท์ ปิกอพรตเก็งสีด้ากำจ้า รถแค้ปรดคู่ มีชชู นี้และปี่น้อง หน้าคิดอดสูปีจาระนาคู้ หื้อมันถี้แจ็ง จะไปมัวมา เนอจันทร์ฟองเป็ง มันบ่อเน่นอนเสี่ยแล้ว ก้อยฟังเตอะนายเจ้าหลูร่างแก้ว มีเงินไว้หันกินตาน จะไปโลภนัก มันบ่อเป็นกาน จ่างหลงลิมคำเขาจู้หื้อเล่น ซ้อแล้วซ้อแถม แม่เข้าตอกเต็นจะกินหยังยังบ่อซ้อ แดกไปซ้อหวยทุกงวดทุกมือ งวดไหนก็จ้อยทุกที่แล้งแล้วตั้งแล้ง ปีแล้วตั้งปี งวดไหนบ่อมีลูกเลยสักหน้อย ปีไหนเสี่ยไปบ่อฮื้อรวมคู้ปีไหน เจ้าเปากินกู้เป็นปันหมั้นอันเงินไทย ถ้าท่านละแต่ ไผซ้อจ่างไผ ซ้าขอเป็นไทยบ่อยอมเข้าใกล้ ต่ายเป็นต่าย กั้นเล็กละเสี่ยได้รวจ่างไผมันบ่อคิด นั้นแหละนายเห่ออยู่ในพินิจผ่อคิดเลขได้แสนดี ปลุกไปสะปะะเข้าปัดถั่วปี ปุกยางาคี ฮิทาจนได้ มะพริกมะเขือของเหนือของใต้หากินตวยไปบ่อละ รับจ้างรับหมา จ่างท่าจ่างยะ ขับรถ

รับจ้างเวรยามบริษัทร้าน ก้านแบกก้านห้ามทำเวียกทำงาน ทำก้านก่อสร้าง โต๊ะนั่งตั้งเตียงพร้อมพัด ตู้ผ้าตู้
ครัว ทำบ้านทำวัด ศาลาดอกแต้มลายไทย จ้างแกะจ้างซ่อมสลา่แกะไข วาดดอกลายไทย จ้างเขียนจำ
แต้ม ซ่อมรถซ่อมราง ค้าขายของแห้ง อาหารอาภา เครื่องใจ เสื้อผ้าวัดตา อ่าปาถูกไม้ของเหนือของใต้
เอามา มะเต้าลูกเงาะแอปเปิลหน่วยใส จะหนดลำไยหมากม่วงหมากส้ม หน้าใดก็เอาเนอใหม่เนือย่นอย่า
นอนจุกมือรีบกำ กำไรโคมี รีบรีค้นคว้า ตี้กาดมั่วในเวียง กาดแลงกาดเจ้า จินปตานายเชียง เข้าของใดเต
ยมซื้อได้ขายได้ ซื้อเจ้าขาย ขายแรงเมื่อจะขายได้กำไรมีรับยะ ถ้าจัวขายควายอันใครรับแชะ จุกเขาบ่อได้
สักวัน จะใจรับยะเครื่องปลูกครัวฝิง สวนไฟสวนมัน ระเบียบรับสร้าง กันมันบ่องาม ติดตำผ้อย้า พนยา
ฮอร์โมนเร่งพิต หือมันได้ผลชีวาชีวิต ได้ผลผลิตขึ้นทันใด หือปากันยะสมอกสมใจการงานใด ๆ ขยันทั่ว
หน้า หือตันสมัยป็น้องเจ้าข้า อย่าไปซำมือแต่แล้วป็น้องตั้งหลาย เวียงสาบ่อแคล้ว หือตันเปือนบ้านนา
ตัวข้าม่อนไปที่อยู่บ้านนาเคียน ได้เขียนกล่าวมาตามแบบคำวสร้อย ลงวารสารนิยามถี่ถ้อย คุณสวัสดีอารี
รักษัรวมจรจร โลง เพื่ออนุรักษ์รักษาแบบเบ้าโบราณ อาจารย์อาดแต่ไฟใครถ้องถาม จ้างแต่งคำความเป็น
บทบาทถ้อย ป่อนหนานเมืองดี แต่งคำวแ่อไว้ ม่วนนักคิหลี สนุกสุขขิตยามว่างอ่านเล่น ขอเชิญหญิงชาย
แม่ข้าวตอกเต้นก้อยอดสาฟิงจิมเตือะ กำโคขัดสนตกลมเลอะเทอะขออภัยให้ผมตวย สัมผัสบังคับ
สละสลวยตัวเดียวตัวตวย เป็นบั้งเป็นข้อยบทบาทกวนโคกล่าวไปข้อยอนอ้อ คิดอ่านอันใดก็จ้ำ ข้อยอนอายุหลาย
เลยใครเจืองจ้ำ บ่อสมบทบาทถ้อยขงความ ขอท่านที่รักอนุซบตำม ใจฟูเองามน้ำใสช่วยหน้า เหมือนน้กมว
เจิงอ่อนซ้อมนานที มีวงศ้วนป็น้องได้คิดคำวก็อมนอนาย ขอโดยเดอะป็น้องตั้งหลาย จึงขออภัยปลงลง
แต่้อีก่อนแลฯ.....

ประโยชน์ที่ท้องถิ่นได้รับ

1. ให้อูลกหลานได้สืบทอดกันต่อไปในภายหน้า
2. เป็นการสอนให้รู้ว่าการเล่นหวย หวังรวยทางลัดมีแต่ทำให้เสียกับเสีย ไม่เกิดผลดีขึ้นมาเลย
3. เป็นการอนุรักษ์วรรณกรรมพื้นบ้านให้คงอยู่คู่มาเคียนตลอดไป
4. แสดงให้เห็นความเชื่อในเรื่องโชค ลาง ผี เจ้าเข้าทรงต่าง ๆ มีมาตั้งแต่สมัยโบราณมาแล้ว

แหล่งข้อมูล

นายสะอาด ปัญญาจักร์

บ้านเลขที่ 27 หมู่ 2 ตำบลจอมจันทร์ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110